

W ZESZYCIE

Ten zeszyt „Poradnika Językowego” poświęcony jest antroponimii mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. Prawny status mniejszości narodowych mają w Polsce Białorusini, Czesi, Litwini, Niemcy, Ormianie, Rosjanie, Słowacy, Ukraińcy i Żydzi, a status mniejszości etnicznych – Karaimi, Łemkowie, Romowie i Tatarzy.

Internetowy słownik nazwisk w Polsce (ISNP) umożliwia badanie nazwisk jako kategorii językowej, społecznej, kulturowej i politycznej. Nazwiska pozwalają rekonstruować ślady procesów migracyjnych, kontaktów językowych i adaptacji kulturowej, nie są jednak jednoznacznym wyznacznikiem współczesnej tożsamości etnicznej.

Antroponimia polskich Ormian stanowi świadectwo wielowiekowej historii migracji oraz kontaktów tej grupy z różnymi tradycjami językowymi i kulturowymi. W nazwach osobowych widoczne są elementy ormiańskie, kipczackie, perskie, arabskie, tureckie, łańskie, słowiańskie, a także węgierskie i rumuńskie.

Nazewnictwo Karaimów różni się w zależności od regionu i zachowuje ślady wielowiekowych kontaktów językowych i kulturowych tej społeczności z innymi narodami. Nazwiska mają cechy zarówno słowiańskie, jak i turkijskie, a ich analiza dostarcza informacji o historii, kulturze i języku Karaimów.

Antroponimia Wilamowic odzwierciedla wielojęzyczny charakter tej społeczności, a przydomki odgrywają szczególną rolę jako wskaźnik kontaktów językowych i praktyk identyfikacyjnych. W systemie nazewniczym współwystępują wilamowskie i polskie warianty przydomków oraz formy hybrydalne.

Nazwiska polskie i spolonizowane z dawnych powiatów węgorszewskiego i kętrzyńskiego stanowią świadectwo zasięgu osadnictwa mazurskiego i dawnych kontaktów językowych. Analiza wykazuje dominację nazwisk z formantem *-ski/-cki* oraz obecność form hybrydalnych i zgermanizowanych.

Antroponimia poszczególnych mniejszości narodowych i etnicznych opracowana jest w zróżnicowanym stopniu. Dominują badania historyczne i regionalne.

Słowa kluczowe: antroponimia – antroponimia polska – antroponimia ormiańska – antroponimia karaimska – antroponimia mazurska – przydomki – nazwiska – mniejszość narodowa – mniejszość etniczna – tożsamość etniczna – pamięć kulturowa – kontakty międzykulturowe – wielojęzyczność – język wilamowski – gwara mazurska – onomastyka cyfrowa – metodologia onomastyki – *Internetowy słownik nazwisk w Polsce* (ISNP).